

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
281-62/16
Београд

дел. бр. 35361 датум: 13.09.2016.г.

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

BEOGRADSKI CENTAR
ZA LJUDSKA PRAVA

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

ПРАЂЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПРЕМА МИГРАНТИМА/ТРАЖИОЦИМА
АЗИЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Извештај о посети Прихватном центру у Суботици, граничним прелазима Хоргош и Келебија и Дому за децу ометену у развоју „Колевка“ - Суботица

1. МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамо разговара са тим лицима, и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица „Секретаријат Националног механизма за превенцију тортуре“, која обавља стручне послове НПМ, чији је мандат одређен чланом 4. Опционог протокола за превенцију тортуре. Секретаријатом руководи секретар НПМ у складу са смерницама заменика Заштитника грађана, задуженог за заштиту права лица лишених слободе.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ², којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по јавном позиву³, Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Група 484, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUCOM), Међународна мрежа помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеној установи. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

¹ "Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 7/11

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен је 29. јануара 2016. год. у "Службеном гласнику Републике Србије".

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ 2016. ГОДИНЕ

ПОСЕЋЕНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ	Прихватни центар у Суботици, гранични прелази Хоргош и Келебија, Дом за децу ометену у развоју „Колевка“ – Суботица
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Праћење поступања према мигрантима/тражиоцима азила у Републици Србији
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем Београдски центар за људска права
ДАТУМ ПОСЕТЕ	10. август 2016. године
НАЈАВА ПОСЕТЕ	Посета је најављена
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	<p>Вођа тима: Јелена Унијат, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i></p> <p>Чланови тима: Наташа Јовић, <i>Помоћница Генералног секретара стручне службе Заштитника грађана</i> Марко Анојчић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Ана Окановић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/Одељење за родну равноправност</i> Марко Штамбук, <i>Београдски центар за људска права</i> Милена Роаји, <i>преводилац за фарси језик</i> Радуан Мансоури <i>преводилац за арапски језик</i></p>

3. САРАДЊА СА НПМ

Запослени у Прихватном центру у Суботици, полицијски службеници Регионалног центра граничне полиције према Мађарској и управа и запослени Дома за децу ометену у развоју „Колевка“ су остварили пуну сарадњу са тимом НПМ, омогућивши му да несметано обави своју дужност.

Запослени су показали кооперативност, дали одговоре на сва постављена питања, омогућили члановима тима НПМ приступ свим просторијама и инсталацијама, фотографисање без ограничења, увид у документацију и несметан и ненадзиран разговор са свим мигрантима, по избору чланова тима НПМ.

4. ПРИХВАТНИ ЦЕНТАР У СУБОТИЦИ

Прихватним центром у Суботици руководи Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије. Недељна смена броји 20 службеника Комесаријата, који у три дневне смене раде у Центру, на граничним прелазима Келебија и Хоргош и у насељу Хоргош. Од 08. априла 2016. године је обезбеђено њихово 24-сатно присуство на граничним прелазима.

У тренутку посете тима НПМ, у Центру је било смештено 496 лица, од тога: 193 мушкараца, 87 жена и 216 малолетника. Највише је било држављана Ирака (193), Авганистана (107), Пакистана (62), Сирије (52), Марока (25) и Ирана (17), а миграната држављана осталих земаља мање од по 10. Имајући у виду да, од јуна 2016. године, у Центру дневно просечно борави око 400 лица, повећан је број службеника Комесаријата у односу на претходну посету тима НПМ у марту 2016. године.⁴ Такође је повећан и капацитет Центра, постављањем 50 шатора подобних за смештај 6 до 8 особа по шатору, као и убацивањем помоћних лежајева у собе. Према наводима, у последњих неколико дана број миграната у Центру се знатно повећао. Један од разлога повећања је и што је део миграната дошао из импровизованих кампова на граничним прелазима.

На улазу у Центар дежура портир, који је ангажован преко локалне самоуправе и коме су мигранти обавезни да се јаве приликом сваког изласка из Центра. Приликом пријема у Центар странци се евидентирају попуњавањем формулара у који се уписују њихови општи подаци и друге релевантне информације (име, презиме, пол, датум рођења, земља порекла, како су ушли у Србију, да ли су негде регистровани, да ли су већ били у Мађарској итд.). Уколико су капацитети Центра попуњени, упућују се у друге прихватне центре, до којих Комесаријат организује превоз.

Према наводима службеника Комесаријата, странци се у Центру задржавају од неколико сати до неколико недеља. Уколико изразе намеру за тражење азила, о томе добијају потврду од ПУ Суботица и упућују се у неки од центара за азил, а ако не могу сами да оду до центра за азил, Комесаријат им обезбеђује превоз. Већина миграната у Центру чека прилику да настави свој пут ка земљама Европске Уније. Део њих је на листи чекања за пријем код мађарских власти и ове листе су окачене на видном месту у Центру.

У Прихватном центру су ангажована 4 службеника Комесаријата који говоре арапски или фарси језик и који непосредно комуницирају са странцима смештеним у Центру. Поред тога, службеници су успоставили и сталну комуникацију са појединим мигрантима који у случају потребе преносе информације до осталих и који се у име осталих миграната обраћају службеницима. У тренутку посете Правила о кућном реду нису била видно истакнута, јер их према наводима запослених мигранти скидају и цепају.

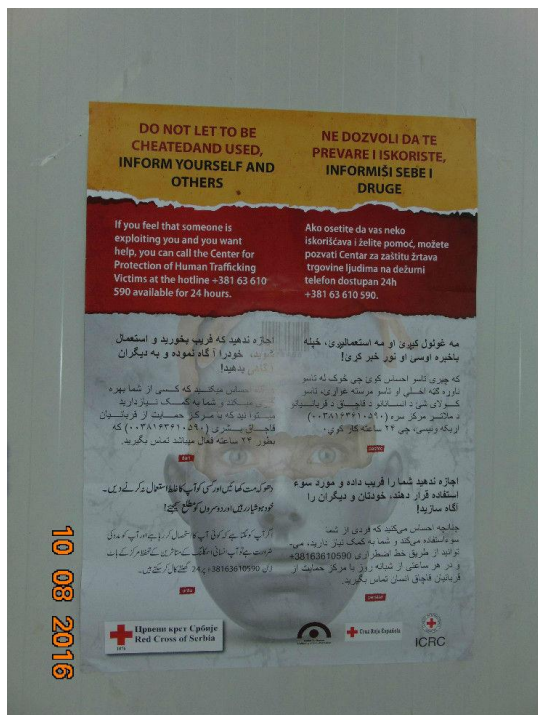
⁴ Извештај о посети бр. 281-21/16, дел. бр. 13230 од 08.04.2016. год.

1.

ПРЕПОРУКА

У Прихватном центру у Суботици Правила о кућном реду, преведена на енглески, арапски и фарси језик, ће се видно истакнути, на месту које је под надзором запослених у Центру (на улазу у управну зграду, са унутрашње стране прозора управне зграде или сл.)

На више места у Центру постављен је плакат који информисаће мигранте на који начин да се заштите и од кога да затраже помоћ у случају да су у ризику да постану жртве трговине људима. Плакат је преведен на неколико језика, а на њему је наведен контакт Центра за заштиту жртава трговине људима.

Сваког дана, Центар обилази полицијски службеник Одељења за странце Полицијске управе Суботица. Поред локалне Полицијске управе, Прихватни центар сарађује и са Безбедносно-информативном агенцијом, Комуналном полицијом и Регионалним центром граничне полиције према Мађарској.

Запослени у Центру су навели да се мигранти сами распоређују по Центру тако да буду уз своју националну или етичку групу и да у Центру понекад избијају свађе између миграната различитих националности. Проблеми ове природе се решавају посредством службеника

Комесаријата или Полицијске управе Суботица. Према наводима, најчешће је у овим случајевима довољно само појављивање униформисаног полицијског службеника. Такође, мигранти често прескачу ограду дворишта Центра и улазе на суседни приватни посед у потрази за пољопривредним производима, што се догодило и током посете НПМ. Службеници то забрањују мигрантима усменим наредбама, али су оне ограниченог учинка.

2.

ПРЕПОРУКА

Министарство унутрашњих послова и Полицијска управа у Суботици ће у циљу заштите безбедности миграната и других лица и њихове имовине обезбедити континуирано присуство униформисаних полицијских службеника у Прихватном центру у Суботици.

Црвени крст обезбеђује, у виду дневног следовања, исхрану за све мигранте смештене у Центру: конзервирану храну, супе и чајеве. Храна је прилагођена верским убеђењима миграната. Такође, Црвени крст и друге хуманитарне организације обезбеђују обућу, одећу, хигијенске пакете, пелене и храну за бебе.

Мигрантима који бораве у Центру је обезбеђена медицинска нега, коју пружају лекари у две смене. Према наводима службеника, ноћу није присутан здравствени радник и у случају потребе се позива Служба хитне помоћи или Комесаријат обезбеђује превоз до здравствене установе. У управној згради Центра се налази амбуланта опремљена лековима и потребном медицинском опремом. Лекарски преглед се обавља на захтев лица, тако што сами дођу до амбуланта и затраже медицинску помоћ.

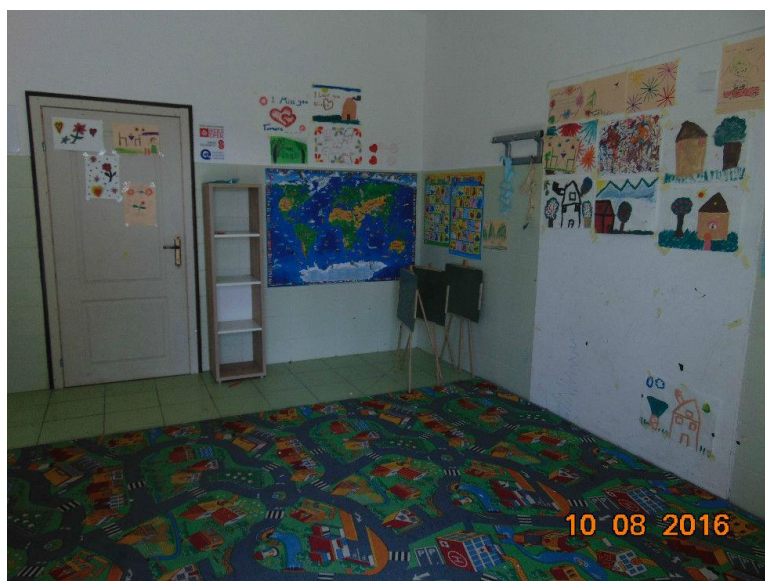

Службеници Комесаријата наводе да се често на лекарске прегледе јављају мигранти са трауматским повредама или они затичу мигранте са таквим повредама, за које мигранти наводе да су задобили од стране мађарске полиције приликом покушаја илегалног уласка или након илегалног уласка у Мађарску. Ове повреде се санирају у Центру, а уколико постоји потреба за тиме мигрант се превози до здравствене установе у Суботици. О догађају се састављају белешке и о свему се извештава Комесаријат. У протеклом периоду се смањио број оваквих случајева.

С обзиром на велики број лица која пролазе кроз Центар, хигијена је на задовољавајућем нивоу. На пословима одржавања опште хигијене ангажована су 4 хигијеничара по смени. У Центру постоје два купатила (мушко и женско) са по 3 туш кабине и 3 тоалета. Тоалети нису прилагођени потребама особа са инвалидитетом. У дворишту се налази корито са више чесми. Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“ односи смеће 3 до 4 пута недељно, а по потреби и чешће. У сарадњи са Студентским центром Нови Сад, постељина и ћебад се перу једном недељно (доноси се чиста постељина и ћебад, а односи прљава). Мигранти лични веш перу ручно у купатилу или на чесмама у дворишту, а прашак за прање добијају од Центра.

У Центру је формиран „дечији кутак“, у ком је ангажована психолошкиња преко Екуменске хуманитарне организације, која ради са децом (цртање, креативне радионице и сл.). Радно време је сваког дана од 9:00 до 17:00 часова.

Према наводима запослених, у Центру тренутно нема малолетника без пратње, а иначе постоје тешкоће приликом утврђивања да ли је малолетно лице без пратње, с обзиром да у Центар долазе без личних докумената и у групи. Ако би утврдили да је малолетник без пратње, управа Центра би обавестила надлежни Центар за социјални рад. Чињеница да је малолетник без пратње се не уписује у евиденцију. Такође, запослени наводе случај када су добили информацију да је дошло до насиља у породици миграната. О тим сазнањима су обавестили полицију, која је дошла у Прихватилиште, али је наводна жртва негирала да је до насиља дошло.

3.

ПРЕПОРУКА

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Центар за социјални рад града Суботице ће у циљу заштите рањивих група миграната (старих, жена, малолетника, жртава насиља и других) обезбедити континуирано присуство службеника центра за социјални рад у Прихватном центру у Суботици.

Имајући у виду да је Центар приземна зграда, могућ је приступ и особама са инвалидитетом. Центар поседује и инвалидска колица. Међутим, ни један тоалет није прилагођен за особе са инвалидитетом.

4.

УТВРЂЕНО

У Прихватном центру у Суботици ниједан тоалет није прилагођен за особе са инвалидитетом.

РАЗЛОЗИ

Органи јавне власти дужни су да особама са инвалидитетом обезбеде уживање права и слобода без дискриминације.⁵

Забрањена је дискриминација на основу инвалидности у погледу доступности услуга и приступа објектима у јавној употреби и јавним површинама.⁶

Зграде јавне и пословне намене, као и други објекти за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), морају се пројектовати, градити и одржавати тако да свим корисницима, а нарочито особама са инвалидитетом, деци и старим особама, омогућавају несметан приступ, кретање и боравак, односно коришћење у складу са одговарајућим техничким прописима чији су саставни део стандарди који дефинишу обавезне техничке мере и услове пројектовања, планирања и изградње, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.⁷

ПРЕПОРУКА

Комесаријат за избеглице и миграције ће предузети мере како би се у Прихватном центру у Суботици обезбедио тоалет прилагођен особама са инвалидитетом.

4.1. Разговори са затеченим мигрантима

Тим НППМ обавио је разговор са млађим мушкарцем из Ирака који је са женом и малолетним дететом илегално ушао у Србију и коме је намера да стигне до Немачке. У Центру се налазе 1 месец и чекају прилику да уђу у Мађарску. Нису се уписали на листу чекања за пријем код мађарских власти иако зна за ту листу. Нема примедби на поступање српских власти. У погледу услова у Прихвантом центру наводи да је све у реду и да остварује комуникацију са службеницима Центра у погледу свега што је потребно.

Обављен је разговор и са женом из Авганистана која са братом, мужем и малолетним дететом борави у Центру 15ак дана. У Србију су ушли из Бугарске и сада чекају свој ред за улазак у Мађарску (има број са листе чекања). Дете је водила на преглед код лекара у Центру. Током разговора је изнела примедбе на хигијену тоалета, да је вода хладна и на једноличну исхрану. Наводи да је добила пакет са средствима за личну хигијену. Нема примедби на поступање службеника Центра.

Такође, обављен је и разговор са млађим мушкарцем који је пре око недељу дана покушао да илегално уђе у Мађарску. Наводи да га је мађарска полиција, пошто га је открила, везала за дрво и држала тако везаног 3 сата. За то време нису желели да му дају воде и нагонили су службеног пса на њега, али није уједен. Након тога је враћен у Србију.

Још један затечени мигрант, пореклом из Ирана, наводи да је илегално ушао у Мађарску и да га је мађарска полиција ухватила у Будимпешти, када су му, без икаквог упозорења и разговора, испрскали спреј у очи. Враћен је у Србију пре 2 недеље.

⁵ Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом ("Службени гласник РС" бр. 33/06), чл. 4.

⁶ Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом, чл. 13. ст. 1.

⁷ Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14), чл. 5. ст. 1.

Обављен је и разговор са 3 транс родне особе из Кубе, које су са још два мигранта, заједно смештене у једној просторији у Центру и које такође чекају свој ред за пријем код мађарских власти. Нису имали проблема током боравка у Србији и немају примедби на поступање службеника Центра нити на услове боравка и хигијену.

5. РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ ПРЕМА МАЂАРСКОЈ

Тим НПМ обавио је разговор са службеницима Регионалног центра граничне полиције према Мађарској. Према њиховим наводима, а на основу службене евиденције, до краја јула 2016. године РЦГП је спречио 942 страна и 122 домаћа држављанина (углавном са подручја АП Косово и Метохија) у незаконитом преласку државне границе (укупно 1064), а против 838 лица је поднет захтев за покретање прекршајног поступка (од тога 813 због прекршаја из Закона о заштити државне границе). Међу страним држављанима највише је било држављана Авганистана, Пакистана, Сирије и Ирака.

Када полицијски службеници затекну мигранте који покушавају да незаконито пређу државну границу, доводе их у полицијску станицу ради утврђивања идентитета и околности покушаја преласка границе, па их потом одводе пред Прекршајни суд. Мигранти се не опиру овим радњама, па током примене полицијских овлашћења према њима нема посебних проблема. Суд у већини случајева изриче опомене, односно укорје, а ретко новчане казне. Решење о отказу боравка доноси подручна Полицијска управа.

Од почетка 2016. године РЦГП је издао две потврде о намери за тражење азила у Републици Србији. Према службеним наводима, до тренутка посете тима НПМ нису затекли малолетнике без пратње. У супротном, о томе би био обавештен надлежни центар за социјални рад. Одређен број службеника РЦГП има сертификате за рад са малолетницима, а у случају потребе ангажују се службеници подручних полицијских управа који имају овај сертификат. На позив Управе граничне полиције, службеници РЦГП су се пријављивали за обуку за рад са малолетницима.

Поступак спровођења реадмисије страних и домаћих држављана остао је непромењен у односу на претходну посету тима НПМ.⁸ Наиме, службеници РЦГП према Мађарској спроводе поступак реадмисије домаћих држављана који се принудно удаљују из Мађарске, док ПУ Суботица и ПС Кањижа спроводе поступак реадмисије странаца који се принудно враћају из Мађарске.

До краја јула 2016. године откривено је 211 кривичних дела. РЦГП је поднео 12 кривичних пријава због кривичног дела недозвољени прелазак државне границе и кријумчарење људи, док за кривично дело трговине људима није било кривичних пријава. Пресечен је ланац кријумчарења миграната на подручју Кикинде и Суботице и 11 лица је лишено слободе. На расветљавању кривичних дела која нису из области заштите државне границе раде службеници полицијских управа.

Службеници РЦГП су у протеклом периоду неколико пута затекли мигранте са повредама за које су наводили да су их задобили од стране мађарске полиције, када су покушали да илегално уђу или након што су илегално ушли у Мађарску. У једном случају су затекли једно лице са видним трауматским повредама, које је дало изјаву да их је задобило када су га тукли мађарски полицијски службеници. У другом случају је затечена група држављана Авганистана којима је испрсан бибер спреј у очи. У трећем случају је 9 лица наводно покушало да чамцем пређе Тису и тако уђе на територију Мађарске, возач чамца их је оставио у Мртвој Тиси и отпловио назад, међутим, мађарски граничари су их уочили и нису им дозволили да уђу у Мађарску, чак ни да изађу из воде на копно и употребили су тада, према наводима, спреј и службене псе. Током догађаја, једно лице се утопило, његово

⁸ Извештај о посети бр. 281-26/16, дел. бр. 13794 од 13.04.2016. год.

тело је пронађено, али РЦГП нису достављени налази обдукције. Такође, четворочлана породица Ирачана, која је била део ове групе, је хоспитализована у Србији.

Када РЦГП добије информацију да је мигрант задобио повреде од мађарске полиције, о томе се обавештавају све линије рада (Управа граничне полиције и подручне полицијске управе), сачињава се службена белешка, од мигранта се узима изјава и одводи се на лекарски преглед. О наводима се службено обавештавају мађарске власти и доставља им се релевантна документација. Овакво поступање је у складу са ранијом препоруком НПМ о начину на који би надлежни органи требало да поступају у случајевима индиција да је дошло до злостављања миграната.⁹

Мађарски органи, са друге стране, у циљу испитивања навода често траже да им се доставе број значке службеника за кога се тврди да је применио насиље или број регистрације службеног возила, уколико РЦГП поседује те податке. Према наводима службеника, никада нису добили повратну информацију од мађарских власти о поступању по овим обавештењима нити о исходу евентуалне истраге.

На граници је формиран контакт центар полиција Србије и Мађарске, који ради 24 сата и у ком се одвија размена информација о дневним збивањима на терену.

5.1. Гранични прелази Хоргош и Келебија

Према наводима службеника РЦГП, у тренутку посете на граничном прелазу Хоргош се налазило око 400 миграната, већином држављана Авганистана и Пакистана, који су чекали да уђу на територију Мађарске. Око 40% присутних миграната су деца. Дан раније их је било око 500, а током јула око 800. До смањења броја између осталог долази и због тога што се мигранти одлучују за смештај у Прихватном центру. На граничном прелазу Келебија било је око 150 миграната, држављана Сирије и Ирака.

Мигранти бораве у импровизованим камповима који се налазе уз саму ограду која раздваја Србију и Мађарску. У камповима су присутни службеници Комесаријата за избеглице и миграције, УНХЦР, МК Црвеног крста, „Лекари без граница“ и „Лекари света“ и полицијски службеници РЦГП.

Према наводима службеника Комесаријата за избеглице и миграције, мигранти се пропуштају према унапред одређеном реду, имајући у виду да Мађарска прима око 15 тражилаца азила дневно. На захтев мађарске имиграционе службе, мигранти састављају спискове на основу којих се овај редослед утврђује. Спискови се достављају мађарским властима, који потом формирају листе са редоследом пријема. Приоритет имају породице,

⁹ Извештај о посети Прихватним центрима Адашевци и Шид – станица бр. 281-8/16, дел. бр. 8608 од 11.03.2016. год.

а дневно се прими и 1 мигрант – самац. Изузетно се прима и већи број лица, па су тако на дан посете НПМ мађарске власти примиле 22 лица.

Оброке дели МК Црвеног крста, два пута дневно. Око 9 часова мигранти добијају пакет са конзервираном храном (углавном риба) и чоколадом, а око 13:30 часова се деле супа и чај. Такође, свако добије по 3 флаше од пола литре пијаће воде дневно. Тачан број оброка представници Црвеног крста не могу да одреде, али су уочили да се број смањује.

У близини прелаза Келебија се налази продавница у којој мигранти који су овде лоцирани пуне батерије за мобилне телефоне и у којој купују намирнице.

Здравствену заштиту у камповима пружају „Лекари без граница“ и „Лекари света“, а мигранти се у случају потребе превозе до одговарајуће здравствене установе. Ове две хуманитарне организације обезбеђују и лекове за мигранте и у просеку имају око 30 до 40 интервенција дневно. Труднице превозе на прегледе у Диспансер за жене Дома здравља Суботица. Мигрантима се пружа и психолошка подршка од стране психолога. Такође, према наводима лекара, педијатар из Мађарске периодично обилази децу мигранте који се налазе код граничних прелаза. За потребе комуникације са мигрантима ангажована су два преводиоца (за арапски и фарси језик).

У камповима постоје чесме до којих се вода спроводи из Мађарске, чију анализу здравствене исправности је спровео Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“. Поред тога, постављени су и покретни тоалети који се чисте сваког дана. Хигијенске пакете обезбеђује УНХЦР, а као највећи проблем мигранти истичу немогућност да се истуширају. Смеће из кампова се односи једном дневно.

Тим НПМ је обавио разговор са старијим брачним паром из Ирака који је, посредством кријумчара, из Бугарске ушао у Србију. У Србији бораве око месец дана и очекују да у наредним недељама уђу у Мађарску, у складу са редоследом пропуштања. Нису изразили намеру за тражење азила у Србији и нису одлазили у Прихватни центар у Суботици, већ све време бораве у импровизованом кампу на граничном прелазу Келебија. Крајња дестинација им је Немачка, где им деца живе дуже од 10 година. На крају су навели да нису доживели икакве непријатности од стране српских и бугарских полицијских службеника.

Такође је обављен разговор и са породицом из Сирије која је у Србију ушла из Македоније. Нису евидентирани од стране српских надлежних органа, а на граничном прелазу Келебија бораве око месец дана, чекајући ред за улазак у Мађарску.

6. ДОМ ЗА ДЕЦУ ОМЕТЕНУ У РАЗВОЈУ „КОЛЕВКА“ - СУБОТИЦА

Малолетни странци без пратње смештају се у Дом „Колевка“ у оквиру јединице за Привремени смештај малолетника који се налазе у ситуацији привремене социјалне потребе. Од 2014. године до дана посете НПМ у овом Дому било је смештено само 3 малолетника без пратње, 7 малолетника у пратњи, као и 3 одрасле особе.

Малолетници у Дому углавном остају свега два до три дана, сем једног који је у Дому провео 10 дана. Малолетник се у Дом доводи у пратњи полиције и привременог старатеља, кога поставља надлежни центар за социјални рад. Такође, приликом отпуста из Дома малолетника преузима привремени старатељ. Малолетници се из Дома углавном упућују у неки од центара за азил или у Завод за васпитање деце и омладине „Васа Стајић“ у Београду.

Пре пријема у Дом обавезно се врши систематски преглед малолетника у локалном дому здравља. Приликом пријема малолетнику је омогућено да обави телефонски разговор о трошку установе.

Простор за смештај малолетника без пратње је у добром стању, састоји се од две собе (једна за девојчице и једна за дечаке), са укупно осам лежајева, купатилом, малом кухињом и дневним боравком са трпезаријом. Смештајна јединица опремљена је телевизором, играчкама и другим садржајима који су доступни смештеним малолетницима. Започета је изградња додатног објекта у оквиру Дома, који је такође намењен за смештај малолетних странаца без пратње.

Улаз у смештајну јединицу је издвојен од улаза у Дом, а малолетни мигранти нису у контакту са осталом децом корисницима Дома. Током боравка малолетници се не

закључавају, али је особље установе присутно у јединици у којој је малолетник смештен 24 часа, тако да се до сада никада није десило да малолетник самовољно напусти Дом.

У циљу адекватне комуникације са малолетницима Дом има могућност ангажовања преводаца преко UNHCR и Центра за заштиту и помоћ тражиоцима азила. Такође, једна медицинска сестра запослена у Дому говори турски језик.